

1

P A S A U L I O LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGOS BIULETENIS

Bulletin of the Lithuanian Boy-Scouts and Girl-Guides.

Leidžia: PLSS Tarybos Firmija.

Adresas: Mr. A. Saulaitis
853 Bank Street,
Waterbury 8, Conn.
USA.

Redaguoja: vyr. sktn. Ant. Saulaitis.

1949.XII.25.

Nr. 38.

S v e i k i

s u l a u k ę

Š V E N T Ū J Ū K A L Ē D Ū .

L a i m i n ū

N A U J Ū - 1 9 5 0 - M E T Ū !

+ 255 +

M Ū S Ū U Ž D A V I N A I

Ši tema įprasmina visą mūsų Sąjungos, kaip visumos, ir kiekvieno mūsų skyrių darbą tremtyje ir emigracijoje. PLSS BIULETENIS skirs daug vietos "MŪSŲ UŽDAVINIŲ" klausimams nagrinėti.

Čia dedamas vyr. sktn. J. Augustaitytės-Vaičiūnienės seniau parašytas straipsnis, kuris yra lyg dalis jos straipsnių, ta tema skelbtų "VADOVEJE", "SKAUTIJOJE" ir k.

Tą straipsnį redakcija paveldėjo dar Vokietijoje. Nors juo tiesiogiai kreipiamasi į vadoves, tačiau savo turinimumu ir keliamo klausimo platumu, jis yra svarbus visiems PLSS vadovams ir vyr. nariams. Red.

Skautei vadovei dar tolimesneje ir ilgesneje tremtyje aiškiai neišvengiamas jau mūsų tautos išgyventų anų sunkių laikų lietuves moters kelias ir darbas. Mūsų gyvenimo plotas, erdvė plateja, o mes retėjame. Sutelktinis darbas, tuntininkei ar draugininkei vadovaujant, issisklaidžius po plačius, nors laisvus, kraštus tures is-

// 187

sisklaidyti, issidalinti maziukemis grupelėmis ir net atskirais asmenimis. Kur tik bus imanoma, kiekvienos uždavinys organizuoti tautines grupes, nes veikimas tautinėmis grupėmis yra pazadetas. Kiekviena išvykstanti skautė turi buti išamoninga, kad, kur nebus vadovės, pačios turi organizuotis, nenutraukti ryšių su centru ir tuoju užmegsti su įgaliotu viename ar kitame krašte asmeniu. Tokius skaučių vienetus būrelius be skautavimo paversti lietuviška mokykla. Tai padaryti padės rūpestingas patyrimo laipsnių programos išėjimas, valstybinio ir tautinio ženklo išiejimas ir pagal tai tvarkymas savo gyvenimo.

Pavienės skautės, kurios nevalės suorganizuoti būrelio, turi pačios būti tvirtovėmis, į kurias atsimususios subytėjų, rėtų temdančios tautinę sąmonę įtakos. Ne viena iš mūsų neturi užmiršti, kad esame, anot J. Baltrusaičio, ne lapeliais vėjo pūstos, bet likimo siūstos didesniems uždaviniams. Jei virsime pučiamais vėjo lapeliais, tai gyvenimas mūsų labai trumpas: pirmiausia prarasime save pačios sau, bet svarbiausia tautai, kuriai mes įpareigosotos užpildyti isretintas eiles, grįžusios tokiomis, kad galėtų mums pasidžiaugti, kad būtume paguoda belaukiančios motinos, brolio, sesers, draugo.

Todėl kiekveina išvykstanti skautė turi būti tinkamai išrenęta ir paruošta skautiskai veiklai: aprūpinta skautiska ir kita reikalinga literatūra, programomis, adresais, ženklais, tautinių raštų pavyzdžiais ir svarbiausia apsižinklavus giliu tautiniu, gyvu, neišsenkančiu ir gaju turiniu. Ji turi išsivežti nepalaužiamą pasiryžimą dirbti, aiškų tėvynės balsą ir, kaip Odisejas, kaip mūsų tautos kovotojai, savo rankomis statyti laivą, kad, išėirdus Laisvės Varpo dūžius kanados ar Brazilijos miškuose, milijonieriaus virtuvėje, ar fabrike - nesuabejojus su virtine nuopelnų, kurie jai atkels tėvynės vartus, turi plaukti namo!

Likusiuju, kol kas, Europoje pareięa išvykusioms siuntinėti lietuvišką literatūrą, informacijas ir išlaikyti su jomis ryšį, kol paskutinis laivas su paskutine skaute, jei bus taip lemta, išplauks iš Europos.

Su kitų tautų, tikybu skautėmis lietuvaite skautė, ypatingai vadovė, turi rasti zero bendradarbiavimo ir tikros santaikos pagrindus: žmoniškumas, idejinis seseriskumas, elgesio elegancija, intelięncija, grožis einas iš Aukščiausios Versmės Kūrėjo, žmonijos pagrindan padėjusio skirtingas tautas. Tada skautė lietuvaite, nors būdama be tėvynės, galės skelbti savo tautos nelaimę, ieskoti savo kankinamam kraštui užuojautos, simpatijos, bent moralines paramos. Skautės uždavinys tinkamai atstovauti mūsų Skaučių Seseriją ir tuo pačiu visą tautą, saugojant jos garbę.

Istojus į pasaulio skaučių eiles, reikia ieskoti kelių ir būdų padėti pasilikusioms Europoje mūsų skautėms, apskritai savo tautietėms, kurioms sunkiau isemieruoti tolyn nuo gręšiančio pavojaus - dėl silpnos sveikatos, senų tevų ar kitokių priežasčių.

Tauriu elgesiu, darbštumu, žmoniškumu judint geležinę sieną ir atsargiai atskleisti nežinantėms ir neįsivaizduojantiems, kas už tos sienos dedasi. Reikia sudaryti opinią, kad ne tremtiniai banditai ar kokie naciai, bet kad tada išvada aiški kas.

Skautės uždavinys nepasiduoti susmukusiai stovyklinei laiko dvasiai. Ji negali teisinti veiksmų, kad dauguma taip ar kitaip daro; ji negali lygiuoti žemyn, bet savų didžiųjų idealų link, kurie jai nužymi vaires ir iškelia pavyzdžius. O pavyzdžiai jai turi sviesti geriausi iš geriausių. Jei ji nusmuks iki bendro lygio ar, neduok Dieve, dar žemiau, ji yra nebe skautė: geriau tepasišalina iš skautiškų eilių. Pasižadėjusi būti pavyzdžiu jauniesiems ir būti istikima tėvynės dukra teneprofanuoja didelių pažadų žemais darbais.

Todėl ir yra vyresniųjų uždavinys kovoti prieš sužalotą laiko dvasią, su įvairiomis piliomis pasiūlomis, gelbėti jaunuomenę ir mažuomenę nuo moralinio smukimo, menkėjimo, apsinesimo karo paliaubų metų maurais.

Vadovė kelia moralę, raivina idealizmą, viltį sulaukti laisvo rytojaus savo krašte, kur vėl mes, lietuviai, būsime seimininkai, jei būsime verti, – reikia mokėti tikėti ir kitus įtikinti ir įrodyti, kad niekad neteisybė ilgiai, turint kalvoje tautos amžių, nėra trijumfavusi.

...

Vadovės uždavinys ypatingai mažosioms sesėms mokėti nuolat sukelti įvairiomis progomis, būdais ir priemonėmis tėvynes vaizdus, grožį, gerį tėvynėje gyventi, iškiepyti troskimą tėvynę pamatyti, jos ilgėti, išamoningi, kiek galima, skautės supratimą, kad ne čia, ne stovykla, ne svetur pastogė, mūsų tikrieji namai, kad mūsų tėvai ir tevukai gyvena savo krašte, už kurią ir dabar šimtai ir tūkstantčiai tėvynėje pasilikusių kovoja ir miršta, kad ir mes turesime tenai grįžti. Išaiškinti, kodėl mes savo tėvynę palikome ir ką mes jai už tai esame kalti.

Pagarba visam, kas lietuviska, pagarba ir meile tautinei simbolikai, kuri mus riša su mūsų praeitimi, papročiai turi būti uždoma atėjusiose į mūsų eiles. Nereikėtų samprotauti, kad mažas vistiek nesupras; tai būtų neteisinga. Mažas savo lakia vaizduote gali sukurti niekad nematytus vaizdus, tik reikia truputi padėti; toliau tas vaizdas virsta neskiriama jo gyvenimo dalimi. Vaikui net fantastiškiausi dalykai, kaip pasakos, yra tikrove. O vaikystėje buvę sukurti vaizdai ir išgyvenimai ar nepasilieka visam amžiui!

Todėl skaučių sveikos tebūna sutelkinti aistra gyvenimui tėvynėje, o jų buklai ir vietos, kur tos suškos vyksta, tebūna tautos namai.

Toks auklėjimas patilins skautavimo prasmę, nes ir pati skautybė yra kilusi iš tėvynės gynimo ir jai aukojimosi reikalo. Visų kraštų skautai ir skautės, jų tėvynėi atsidūrus pavojuje, išsijungia į gynėjų, visais galimais būdais, eiles ir čia atiduoda viską, ko išmoko ir kiek užgyveno beskaudaudamas ramiu laiku.

...

Stiprindamos tautinį ir skautišką sveikatingumą, neturime užmiršti ir fiziškosios sveikatos, nes ji išalina gyventi mūsų pasaulyje, būti geromis tautietėmis ir skautėmis, vykdyti savo ir žmogaus idealus ir siekti užsibrežtų tikslų. Nepakankamas maistas, ankštumas, svetimos aplinkos įtaka, sunkūs išgyvenimai mūsų sveikatą kliudo. Bet čia mes kaltos nebūsime, jei skautė vadovė suras tiems nepritekliams išlyginti priemonių. Hygieniškai išpročiai jai

padeda kovoti su sveikata žriaunamais veiksmis: rrynas oras, saulė, vanduo, sportas, švara, racionaliai sutvarkytas darbas ir poilsis, rūbai, lyčiai paskirstytas tas pats, nors ir menkas, maistas ir t.t. Tai teigiamieji veiksniai, kuriuos vadovės uždavinys pertiekti savo auklėjamosioms ir sekti, kad būtų vykdoma gyvenime.

Iškeltini, nors bendrais bruožais, sveikata žriaunamieji veiksniai: alkoholis, rūkymas, ilgų vakarų praleidimas prirūkytose, dulkėtose, prakaitu permirkusiose sokių salese, prasėdėjimas valandų valandas su cigarete prie kortų ir t.t. Alkoholis ir kortavimas mūsų vadovių tarpe retas reiškinys, bet rūkymas pasitaiko ne tik vadovių, bet ir pieaužlio tarpe. Vadovė tokiu būdu, pati savo sveikata grūdama, duoda blogą pavyzdį ir jaunesniosioms. Nėra čia mano uždavinys įrodyti rūkymo žalinumą, nes buvo apie tai daug rašyta ir, rodos, yra aišku. Tik noriu pabrėžti patį faktą ir tai, kad mes neturime teisės save žudyti, ypač šiuo metu, kada mūsų sauresnioje vietoje tebėra maža saujelė, kada tėvynėje ir bolševikų istrėmimuose kasdien žūsta tiek mūsų sesių ir brolių, kada kiekvienas mūsų žmogus, išvestas likimo keliais iš mirties pavojaus, yra skirtas atlikti didesnę uždavinį.

Kaip gali rūkanti vadovė turėti teigiamos įtakos ir būti autoritetu skautėms, destyti programinius dalykus apie sveikata ardančius veiksnius, ugdyti mergaičių valinumą, charakterį, jei pati nepajėgia sutvarkyti savo gyvenimo pagal skautybės reikalavimus ir siekimus. O pati, būdama gražiausio darbo meto, isblyskusiu, apvytusi veidu traukiasi į senių eiles, visai nevalvodama nei apie save, nei apie savo palikuonius!

Per daug išizalėjusios skaučių tarpe, ir net kai kuriose stovyklose įėjusios į paprotį, rrynai šoktinės pramosos. Skaučių auklėjimo sistema kaip tik vietoje tos, sveikata ardančios, pramosos siūlo sveikas pramosas iskylių, stovyklų, žaidimo ir t.t. pavidalo.

Kadangi dar sokiai turi ir pasilinksminimo vardą, kuris jiems visai netinka, tokiu būdu tokie dažni pasilinksminimai mums ne labai pakeliui, kada Lietuvoje likęs prieaužlis net su cinklu rankose isijungęs į kovą už mirtį pasmerktą tėvynę.

Už savo tėvynę mes, jos dukros, turime nebijoti aukotis, nes jei mes nesiaukosime, tai kas aukosis?

Dažnai girdėti pigių, pasakyčiau, pataikaujančių posakių, kad jaunuomenei reikia šokti!!! Tai esąs irgi sportas. Aš norėčiau paklausti, kodėl š o k t i ir nuolat? Ir be priežasties ir ne laiku. Ir atsakyti, kad jaunuomenei reikia pramosų - gražių, kultūrinių, auklėjamųjų. Noriu atsakyti, kad prieš tokį "sokio sportą", kokiū dabar maitinama mūsų jaunuomenė, tikrasis sportas stoja piestu, nes porinio sporto ir ypatingai tokiose sąlyzose fiziško auklėjimo istorija nežino. Mūsų šokamuose šokiuose nėra nei grožio, nei minties, nei israiskos, tokios, kokios mes norėtume; jie šokami baisiai nestetiškai, net nepadoriai.

Mes turime duoti jaunuomenei kitų pramosų, uždavinių, stiprinančių sveikata, teikiančių prasmingo pasitenkinimo, pakeliančių ir t.t., tokių, kaip veravimo laikais buvo padavusios savo jaunimui kitos tautos - čekų Sakalai, švedai, stiprinančių tautos jėgas - senovės persai, graikai ir t.t.

Atsistokime akivaizdoje paliktos tėvynės jos didžiausioje nelaimėje ir pajusime, kad mums tas palikimas uždėda istisą eilę uždavinių. Mes negalime pasilikti abejingos ir pasyvios, nes pasyvumas bus nusikaltimas, ir palikimas tėvynės tokiu būdu pakyla į nepaprastų isipareigojimų eiles.

